

คอมเมนต์สั้นไม่ยาวนักของอาจารย์ [redacted] ัดเงินมากๆ

2 minutes ago ·

นับว่าเป็นประเด็นที่ก่อให้เกิดข้อถกเถียงและข้อวิพากษ์วิจารณ์อย่างกว้างขวางเลยทีเดียวขออนุญาตให้ขยิบตาประเด็นนี้มาพูดถึงในเชิงวิชาการ หากเรามองจากมุมมองของ 'สังคมวิทยาร่างกาย' (Sociology of Body) แล้ว การที่เธอคนนี้ใช้หน้าอกและเรือนร่างของเธอเป็นอุปกรณ์ในการถ่ายทอดงานศิลปะนั้น เรียกได้ว่าเป็น "ศิลปะ" (Art) ขั้นสุดยอด แม้ว่าหลายคนจะวิพากษ์วิจารณ์ว่าเป็นสิ่งที่ไม่ดี แต่ก็สามารถทำได้ หรืออาศัยแค่ความใจกล้าหน้าด้านเท่านั้น แต่ในที่นี้เราขอเสนอว่ามันเป็น "ศิลปะแห่งการต่อต้าน" (Art of Resistance) ที่ยิ่งใหญ่มาก

สังคมวิทยาร่างกาย (Sociology of Body) เป็นสาขาหนึ่งของสังคมวิทยาที่เพิ่งได้รับความนิยมอย่างมากในแวดวงสังคมวิทยาโลกในช่วงทศวรรษที่ผ่านมา โดยข้อเสนอสำคัญของสังคมวิทยาร่างกาย คือ "ร่างกาย" ของตัวมนุษย์เองนี้แหละที่เป็นสิ่งที่ถูกละเลยโดยนักสังคมวิทยามากที่สุด นักสังคมวิทยาร่างกาย เช่น Chris Shilling, Bryan Turner และ Simon Williams กล่าวว่าในขณะที่สังคมวิทยามุ่งเน้นการศึกษาอำนาจการครอบงำ (Domination) และอำนาจในมิติต่างๆ ทว่า "ร่างกาย" ของมนุษย์ในฐานะเป็น "ร่างกายที่มีชีวิตชีวา" (Fresh Body) นั้นได้ถูกมองข้ามไป ซึ่งโดยแท้ที่จริงแล้ว เราจะเห็นได้ว่า "ร่างกาย" ของมนุษย์นี้แหละที่ถูกกระทำโดยสังคมเสมอมา

สังคมวิทยาร่างกายได้เสนอแนวทางในการกลับไปอ่าน (re-reading) งานทางสังคมวิทยาหลายชิ้น เช่น งานของ Durkheim, Foucault, Elias, Merleau-Ponty และ Bourdieu เพื่อแสดงให้เห็นว่า "ร่างกาย" ของมนุษย์ถูกกระทำอย่างไรโดยสังคม งานที่เสนอเรื่องนี้ได้ชัดที่สุดคงหนีไม่พ้นงานของ Foucault เรื่อง Docile Body (มีคนแปลว่าร่างกายใต้อำนาจ แต่โดยส่วนตัวเราแล้วยังไม่ชอบคำนี้เท่าไร) คือ แม้แต่ร่างกาย อากัปกิริยา การเคลื่อนไหวต่างๆ ของมนุษย์นั้น ถูกกำกับโดยไม่รู้ตัวจากโครงสร้างสังคมที่ดำรงอยู่ และงานของ Elias ซึ่งเสนอว่า "ร่างกาย" ของมนุษย์ได้ถูกทำให้กลายเป็นร่างกายของสังคม กระบวนการสร้างความเป็นอารยะ (Civilizing Process) ที่คอยควบคุม ทำให้มนุษย์ขาดอำนาจและเสรีภาพในการควบคุมร่างกายของเขา กลไกดังกล่าวได้ถูกสะท้อนผ่านสิ่งที่เรียกว่า "มารยาทสังคม" เช่น การใช้ช้อนส้อมในการรับประทานอาหาร การไม่ส่งขี้มูกหรือรดบนโต๊ะอาหาร เป็นต้น

งานเขียนคลาสสิกของ Durkheim ก็ได้กล่าวเช่นกันว่า "ร่างกาย" ของมนุษย์ได้ถูกทำให้กลายเป็น "ร่างกายของสังคม" ผ่านพิธีกรรมต่างๆ เช่น การสัก การทาบตี และจารีตต่างๆ ที่เน้นการกระทำเหนือร่างกายของบุคคล เพื่อหลอมรวมปัจเจกบุคคลเหล่านั้นเข้ากับสังคม และในขณะเดียวกันก็ควบคุมร่างกายและความประพฤติของพวกเขา

ดังนั้นแล้ว นักสังคมวิทยาร่างกายจึงสรุปว่า แท้ที่จริงแล้วร่างกายของมนุษย์นี้แหละ ที่เป็นอาณาบริเวณที่สำคัญที่สุด ซึ่งโครงสร้างสังคมได้พยายามประหัตประหารของตนลงไปใน ร่างกายของมนุษย์แท้ที่จริงแล้วมันไม่ใช่ของมนุษย์ แต่เป็นร่างกายของสังคม มนุษย์ปราศจากเสรีภาพและสิทธิเหนือเนื้อหนังของตนเอง

นักสังคมวิทยาร่างกายยังได้เสนอว่า อย่างไรก็ตาม การต่อต้านโครงสร้างสังคม การต่อต้านบรรทัดฐานและค่านิยมหลักของสังคมนั้น บางครั้งได้ถูกกระทำโดยปัจเจกบุคคลที่ต้องการแสดงพลังเหนือร่างกายของตน ต้องการแสดงให้เห็นว่าตนมีเสรีภาพเหนือร่างกายของตน และร่างกายของเขานั้นเป็นของเขาเอง มิใช่ของสังคม การกระทำเหล่านั้น ได้แก่ การสักตามร่างกาย การเปลือยประทุ้ง การเจาะหู การติดผมทรงสกินเฮด (ดู Hall 1994) การกระทำเหล่านั้นจึงเปรียบได้กับ "ศิลปะแห่งการต่อต้าน" นั่นเอง

ในกรณีของคุณดวงใจ (เข้าใจว่าชื่อนี้) ที่ถอดเสื้อ เปลือยอกวาดรูปกลางรายการนั้น มันแสดงให้เห็นว่า นอกจากเธอจะแสดงให้เห็นที่ประจักษ์ว่า ร่างกายของเธอเป็นของเธอเอง ซึ่งนับได้ว่าเป็นการต่อต้านจารีตแบบไทยๆ หรือโครงสร้างสังคมแบบไทยๆ (ขอเน้นว่าเป็นแบบไทยๆ สมัย 6-ปัจจุบันเท่านั้น) ที่มากดทับ และกำกับควบคุมร่างกายของเธอ หรือแม้แต่กรณีของหนุ่มที่มาระบำแก้ผ้าบนเวทีของ Thailand Got Talent เมื่อปีที่แล้วนั้น ก็ได้สะท้อนถึงสิ่งเดียวกันเช่นกัน ดังนั้นแล้ว ในฐานะนักสังคมวิทยา เราจึงมองว่าการถอดเสื้อวาดรูปและการระบำแก้ผ้านี้ เป็น Art of Resistance ที่ท้าทายต่อระเบียบสังคม (Social Order) อย่างแท้จริง

Like · Comment · Share · June 18, 2012 at 10:48pm ·

แคนแดนอีसान รักสถาบันเอเลียด้าปาริต และ 137 others like this.

38 shares

[redacted] อดิศักดิ์ก่อนเพิ่งอ่าน เผยร่าง พรางกายไป เข้า

กับสถานการณ์นี้ดีคะ

June 18, 2012 at 11:19pm · Like · 2

[redacted] อ่านแล้วฟิน

1

19, 2012 at 9:29am · Like · 3

ถ้าถามผม ในฐานะคนที่เล่นเรื่องนี้มานาน ผมว่า ตอนเวิลด์พุดถึง Resistance มันต้องมี Particularity มากๆ ตอนเวิลด์พุดถึง Resistance แบบลอยๆ มัน Absurd แล้วในหลายสาขานะ ตอนแรก Cultural Studies ก็พูดกันจนเบื่อยตั้งแต่ช่วง 1980's และก็มาเลิกๆ พุดเอาช่วง 1990's ทางมานุษยวิทยาวัฒนธรรมมันก็มาจับช่วงว่า Resistance ต่อช่วงอื่นๆ 1990's และก็น่าจะเลิกๆ พุดกันไปตอนช่วงๆ ต้นๆ กลางปี 2000's

Cultural Resistance เป็นคอนเซ็ปต์ที่เพ้อมา 30 ปีแล้ว และที่มันถูก Discredit มากๆ เพราะสิ่งที่นักวิชาการเรียกว่า Resistance มันทำลายอำนาจไม่ได้

จริงๆ อยากให้สังเกตว่าคำว่า Resistance ในทางวิชาการด้านสังคมศาสตร์ ก่อนทศวรรษที่ 1980 นี่มันหมายถึงกองกำลังต่อต้าน (คือมันโหดกว่าคำว่า Protest ที่แค่ประท้วงอีก) แต่พอ Cultural Turn ช่วง 1980's คำๆ นี้มันกลายเป็นคำย่อของ Cultural Resistance และมันก็กินความคลุมไปทั่วแทบทุกกิจกรรม กินความไปถึงกิจกรรมที่ไม่มี Intention แน่ๆ และดูจะ Harmless อย่างเดินห้าง ตูละคร้านๆ ฯลฯ Locus ของการ Resist มันไม่ใช่ Physical Encounter อีกแล้ว แต่เป็น Interpretation ของกิจกรรมที่คนทำ ที่ถูก Interpret โดยนักวิชาการอีกที

ซึ่งนี่ลุ่มเสี่ยงมาก เพราะมันนับอะไรก็ได้เป็น Resistance (ในบางแง่ก็ไม่ได้ต่างจากปัญหาว่า "อะไรเป็นศิลปะก็ได้" เท่าไหร่เปล่า? อันนี้ไม่ทราบ เพราะไม่เคยศึกษามาตามมาตรฐานวิชาการ)

สุดท้าย Resistance พวกนี้มันก็คลุมเครือมากกว่ามันเป็นส่วนหนึ่งของ System หรือเปล่า และนี่ก็เป็น Debate ที่เก่าขนาด Frankfurt School VS CCCS และมันก็สืบทอดมาซึ่งจะเห็นได้ในปัญหาเรื่องความสัมพันธ์ของ Agency กับ Global Capitalism ในงานที่ได้ตีพิมพ์จาก Jameson VS อิทธิพลจาก Appadurai

June 19, 2012 at 9:45am · Like · 11

เหมือนจะตีความเกินเลยในสิ่งที่แสดงอยู่หรือเปล่า. เห็นด้วยกับBOR แต่คงจะต้องดูอีกว่าในความเป็นศิลปะนั้นจะต้องพุดถึงAutonomyมันด้วยกระมัง. ยิ่งในประเทศนี้ด้วยแล้วต้นเอาเรื่องของศีลธรรมมาผนึกไว้ด้วยก็เลยไม่ทราบว่กำลังมันอยู่ในประเด็นไหน. ไม่แปลกเลยที่ศิลปะในประเทศนี้จะได้แค่ศิลปะแบบต้นศิลป์และโรแมนติคภายใต้ความร่มเย็น

June 19, 2012 at 9:54am · Like · 1

ความเห็นส่วนตัว ถ้าผมเป็นกรรมการ ผมจะไม่ให้ผู้หญิงมหาสัณฐาน เพราะมันไม่ใช่ Special Skill ทำไรเลย มัน Obvious มากกว่ามันจะเป็นอะไรที่ใครๆ ก็ทำได้ ไม่ได้ต่างจากการไปเล่นเพลง Punk Rock ตอนประกวดดนตรีเลย เข้ารอบก็แปลกแล้ว

ในทางกลับกัน ผมกลับมองว่าทักษะแบบในคลิปนี้ (http://youtu.be/6Boa_EhH4_8) ควรเข้ารอบกว่า

เสียงที่ผู้หญิงในคลิปเป่ามา มันไม่น่าจะมีความเป็นศิลปะไปกว่ารูปที่มหาสัณฐาน

แต่สิ่งที่มันยากคือ มันคงมีวิญญูเพศหญิงของคนไม่เท่าไรที่จะเอามาเป่าเป็นท่วงทำนองได้

ประเด็นที่ควรให้เข้ารอบหรือไม่น่าจะอยู่ที่ว่าคนที่มา มาทำในสิ่งที่คนอื่นทำไม่น่าจะได้แน่ๆ อย่างชัดเจนหรือไม่ ไม่ใช่คุณค่าทางศิลปะ เพราะนี่คือ Talent Show ไม่ใช่ประกวดศิลปะ (คือ Context มันคือการประกวดปาที่อยู่แล้ว ผม Doubt ด้วยซ้ำว่า Condition แบบนี้ Art มัน Possible มั้ย)

ผมว่าประเด็นที่คน Miss The Point ไปเยอะคือนั่นละ คือความเป็น Talent Show เองมันไม่ใช่พื้นที่ของศิลปะ ดังนั้นการบอกว่าอะไรเป็นหรือไม่เป็นศิลปะจึงไม่เกี่ยวข้องกับว่าผู้หญิงคนนั้นควรจะผ่านหรือไม่ผ่าน

อ้อ ผมว่าถ้ามีคนเอาโชว์จิมเป่าลูกดอกไปแข่งพวก Britain's Got Talent ผมก็ว่าน่าจะผ่านอยู่แล้ว แต่ถ้านคนไปแข่งเป็นหญิงไทยแถวนี้คงบ่นระงม

ป.ล. โดยส่วนตัวผมไม่สนับสนุนการประกวดดนตรีทุกชนิด ผมว่าระนาบการวัดคุณค่ามันในความเข้าใจผม มันเป็นเชิงคุณภาพมากกว่า ไม่สามารถแปรเป็นเชิงปริมาณให้เกิดการตัดสินในการแข่งขันกันแบบนี้ได้

ที จอมพลัง สาวสวย เอาheeเป่าปิ ไซร์

ไม่เชื่ออย่า ลบลู่ ดูไว้เป็น บุญตา อย่าคิดมาก เอา ฮา555

June 19, 2012 at 10:21am · Like · 13

ขอโทษเล็กน้อย ที่มีคำไม่สุภาพหลุดมาจากการ Edit ครั้น ไม่ได้ตั้งใจ มันหลุดการ Edit จริงๆ (เขียนไว้ใน Wall ตัวเอง ซึ่งปกติการใช้ภาษาสุภาพเกินไปเป็นเรื่องผิดปกติ)

June 19, 2012 at 10:29am · Like · 2

ไม่แปลก ถ้าเราจะไม่สุภาพ กับการแสดงศิลปะที่ไร้ค่า พรรณน

June 19, 2012 at 10:49am · Like

จริงๆ ผมใช้ภาษาแบบนี้ปกติไม่ว่าจะชมหรือตำรา 555 ถ้าใครจริงจัง จะสุภาพด้วยซ้ำ (ผมเฉยๆ มากนะ ผมไม่ได้ Identify ตัวเองเป็น Artist ด้วยมั้ง การเล่นอะไรแบบนี้มันเลยไม่ค่อยถาม Identity ผม แต่ก็เข้าใจคนที่ Identity ถูกคุกคาม)

June 19, 2012 at 10:52am · Like · 4

Even she can paint like Artemisia Gentileschi with her breasts, I don't think she's going to win the show. Because of Adam and Eve's first sin, nakedness is a

concession of shame.

June 19, 2012 at 11:41am · Like · 1

ข้อเขียนนี้มีปัญหามากๆ เพราะ

1. อย่างที่ [redacted] อธิบาย คุณแยก (isolate) การเอาผมเขียนรูปออกมาจากบริบทแวดล้อมซึ่งเป็น condition ของมัน ได้แก่ การเป็นรายการบันเทิงทางโทรทัศน์ ไม่มีรายการบันเทิงทางโทรทัศน์ไหนหรอกค่ะที่เป็น "กบฏ" อย่างแท้จริง รายการบันเทิงส่วนเล่นอยู่กับความเชื่อที่มีอยู่แล้วในสังคมนั้น ไม่ทางใดก็ทางหนึ่ง (ไม่อย่างนั้นมันจะเป็นสื่อ "mass" ได้อย่างไร)

นี่คือหนึ่งใน condition ที่กำกับ body ที่ว่า ดังนั้น ในแง่แล้วมันไม่ได้เป็นกบฏอะไรเลย เป็นป๊อปด้วยซ้ำ (เล่นกับกระแสโดยไม่แคว่กระแสแน่นอนจะเป็นลบหรือบวก) มันเป็นส่วนหนึ่งของ system (โดยไม่ได้อ่อนชေး system นั้นเลย)

conservative vs progressive มันไม่ได้แบน ทื่อ แยกออกเป็นสองข้ออย่างชัดเจนขนาดนั้นและเสมอไป

2. การยกย่องจนเลิกลอยขนาดนั้นแสดงให้เห็นว่าไม่เข้าใจลักษณะเฉพาะ (specificity) ของสิ่งที่ถูกพูดถึง คุณไม่รู้จักศิลปะหรือแม้กระทั่ง performance art เลย (จึงไม่รู้ว่าเขาทำอะไรกันไปถึงไหนแล้ว และสิ่งนี้ควรมี position อย่างไร -- shit)

สรุปแบบรวบรัดก็คือ ด้วยการ 1. ตัดออกจากบริบท 2. ไม่รู้จักสิ่งที่พูดถึงในชั้นพื้นฐาน ทำให้สิ่งที่เขียนนี้ทำคือการพยายามยึดเยื้อดจับอะไรลงไปใส่ใน "กล่องทฤษฎี" ลงไม่ได้ก็ขึ้นจะให้หลัง ผลก็คือการผิดฝาผิดตัว คือการ exploit

เจอลักษณะแบบนี้มากกว่าหนึ่งครั้งและมากกว่าหนึ่งคนจากนักสังคมศาสตร์ที่พยายามจะมาพูดถึงศิลปะ (ไม่ได้เคลมว่าทุกคน แต่มากกว่าหนึ่ง และเจอหลายครั้งแล้ว) คือไม่ทำความเข้าใจกับสิ่งที่ตัวเองนำมาใช้เป็นวัตถุในการวิเคราะห์ ไม่มีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับสิ่งนั้น เอาทฤษฎีมาเป็นตัวตั้งแล้วผลิผลมาจับยึดใส่กรอบแบบลุ่นๆ ผลก็เป็นอย่างที่บอกมาข้างบน

June 19, 2012 at 5:18pm · Like · 11

[redacted] ไม่เข้าใจว่าเพราะอะไรเวลาต่อกับฝั่งอนุรักษ์นิยมหลายคนต้องใช้อิทธิพลไปยกย่องสิ่งที่อยู่ตรงกันข้ามอย่างเลิกลอย ทำให้มันเป็นวิธี ทั้งๆ ที่สิ่งเหล่านั้นหลายอย่างถูกผลิออกมาอย่างเหี้ยๆ และห่วยๆ หรือบางทีไม่ได้เป็นฝั่งตรงข้ามจริงๆ ด้วยซ้ำ

นี่ไม่ได้มากถกเถียงเรื่องเป็นศิลปะหรือไม่เป็นเลยนะคะ ไม่แม้แต่นิดเดียว อย่างเดียวที่ต้องการบอกคือ Do not intellectualise shit.

June 19, 2012 at 5:23pm · Like · 8

[redacted] แมวที่บ้านแฟนผมมันจะวิ่งหนีทุกครั้งที่ผมพยายามเข้าไปใกล้มัน และจะเป็นแบบนี้กับผู้ชายทุกคนยกเว้นพ่อของแฟนผม

ผมคิดว่ามันน่าจะเป็นการขัดขืนเชิงวัฒนธรรมของเดรัจฉานที่มีต่อ Norm ของมนุษย์ที่ว่าสัตว์พวกนี้มันเย็ดกันละเทะ

June 19, 2012 at 7:15pm · Like · 6

[redacted] กรณีของคำ ผกา นั้น ผมคิดว่าเป็นการขัดขืนและเตือนปราชญ์การรณรงค์การผกาทิ้งท้ายอย่างระมัดระวังมากกว่าเป็นการสนับสนุน ด้วยท่าทีการเผยแผ่มีอ้อมซึ่งมีคำอากงออยู่ภายในนั้นเป็นลักษณะเดียวกันกับ "ฝ่ามืออยู่ไล่" ของพระยาลิไทหรือลือสดใจ ซึ่งใช้ในการปราบหงเจียซึ่งกำลังค่นองในฤทธิ์เดชของตนเองและจับหงเจียซึ่งไว้ในเขาห่านัวเพื่อรอการปลดปล่อยของพระดังซิมจิ่ง และใช้ฤทธิ์ของตนอย่างถูกทางในการพาพระดังไปยังชมพูทวีปให้ได้

June 19, 2012 at 7:21pm · Like · 4

[redacted] ผมเห็นว่าเรื่องเล็กๆ น้อยๆ พวกนี้มัน Politicize ได้นะ แต่ผมว่ามันต้องโยงเรื่องเล็กๆ น้อยๆ พวกนี้กับ Political Project ที่ใหญ่กว่าให้ชัด

ปัญหาคือผมว่ามันเป็น Norm ไปแล้วตั้งแต่ช่วงราวๆ 1990's ที่จะ Take For Granted ไม่ทำการโยงการต่อต้านเล็กๆ กับ Political Project ใหญ่ๆ ซึ่งผมว่ามันสำคัญมาก เพราะการต่อต้านเล็กๆ พวกนี้มันจะเงืงเงืงหรือไม่นั้นขึ้นอยู่กับ Contribution ของมันใน Political Project ที่ใหญ่กว่า

ซึ่งตรงนี้ถึงโยงได้ มันก็ต้องเช็คอีกว่าเรื่องเล็กๆ น้อยๆ พวกนี้มัน Significant แค่นั้นกันมัน Project โดยรวม ไม่ Significant ก็ไม่ควรจะนับ

คือมันมี 2 เรื่องที่ต้อง Check ก่อนจะบอกว่ามันเป็น Resistance 1. มันโยงกับ Political Project หรือไม่? 2. มัน Significant กับ Political Project โดยรวมหรือไม่

อันนี้คือในกรณีที่ไม่ใช่หรือไม่ Intention ของตัวผู้กระทำแบบที่นิยมกันนะ ถ้าจะดู Intention ผมว่าทั้ง Methodology และกรอบการวิเคราะห์มันต้องอีกแบบ

June 19, 2012 at 7:32pm · Like · 4

[redacted] สีส ไม่สนใจพระดังกฤษน้อยหาวะ

June 19, 2012 at 7:36pm · Like · 2

[redacted] คือ Case การทำให้สารพัดอย่างเป็น Resistance โอ้ที Extreme สุดที่เคยเห็นมา คือมันนับการโดนกระต๊บ (ย่ำ "โดน" กระต๊บนะครับ ไม่ใช่กระต๊บ) ว่าเป็น Cultural Resistance แบบหนึ่ง

อันนี้งานงาน American Ethnologists มั้งราวๆ กลางๆ 1990's (ใครอยากได้ชื่อบทความผมค้นให้ได้) มันบอกว่าการที่เด็กวัยรุ่นปาเลสไตน์โดนนำไปกระต๊บโดยทหารอิสราเอลเป็น Resistance แบบหนึ่ง แล้วมันอธิบายว่าวัยรุ่นปาเลสไตน์มัน Reinterpret การโดนกระต๊บกว่าสร้างความแข็งแกร่งให้พวกเขาและสร้าง Male Bonding ในหมู่คนโดนกระต๊บ

ผมว่าการเคลมในระดับนี้มัน Absurd มาก แต่ถึงที่สุดถ้าเราไม่มี Principle ที่ชัดเจน มันก็จะนำไปสู่การวิเคราะห์แบบนั้นแหละ

ซึ่งมัน Academically Valid แน่ๆ งานพวกนี้ได้ตีพิมพ์ตั้งไม่รู้จักขึ้นต่อกี่ชิ้น แต่ทั้งหมดมันก็ทำให้ Cultural Politics และตัว Concept เรื่อง Resistance เป็นเรื่องเงาไปเลย

June 19, 2012 at 7:38pm · Like · 7

มาอ่านข้อคิดของอาจารย์ Salisa และท่านอื่นๆอย่างเคร่งครัด แต่พอมาเจอคลิป ที่ เป้าปี้ได้ เสนอเอาไปต่อไม่เป็นเลย ที่

June 19, 2012 at 10:13pm · Like · 1

ขอบคุณสำหรับการแลกเปลี่ยนที่จุดประเด็นให้คิดได้ ข้อคิดอีกมาก และข้อถกเถียงที่มาตอบซ้ำเนื่องจากว่าติดสอยห้อยตามและเพิ่งกลับถึงบ้านค่ะ

เนื่องจากข้อวิพากษ์วิจารณ์ยาวมาก ดังนั้น ดิฉันจึงพยายามสรุปข้อวิพากษ์วิจารณ์ และข้ออนุญาตที่ออกเป็น 4 ประเภท คือ 1. มันเป็นศิลปะ 'art' หรือไม่ 2. มันเป็น 'art of resistance' หรือไม่ 3. มันเป็น talent ที่สมควรมาออกรายการ thailand got talent หรือไม่ 4. การตัดขาดจากบริบท

ประการแรก มันเป็น 'art' หรือไม่? ดิฉันเสนอให้มองปรากฏการณ์ดังกล่าวโดยการแบ่งแยกพิจารณาใน 2 ระดับ (ขออนุญาตอย่าเพิ่งเอาไปปนกับข้อ 2,3 และ 4) คือ ระดับแรก 'action' และ 'end' หรือผลลัพธ์ของการไข่นมวาทศิลป์

ขออนุญาตบอกว่าดิฉันไม่ได้เรียนมาทาง cultural study และมีความรู้เพียงน้อยนิดในด้านดังกล่าว และขออนุญาตรับคำวิพากษ์วิจารณ์แต่โดยดี การนิยามคำว่า 'art' ของดิฉัน วางอยู่บนฐานความหมายอย่างกว้างจากงานเขียนของ Weber เรื่อง Science as a Vocation โดยในงานเขียนดังกล่าว Weber ได้กล่าวถึง 'art' ในแง่ของกิจกรรมที่สร้างสรรค์ ถ่ายทอด และเติมเต็มตัวตนและจิตวิญญาณของผู้สร้างสรรค์ผลงาน สำหรับ Weber แล้ว 'art' คือ 'spirit' อันเป็นจิตวิญญาณที่สำคัญในการต่อสู้กับสภาวะกรงเหล็ก (Iron Cage) หรือสภาวะที่มนุษย์ถูกกดทับจากระบบเหตุผลนิยม ทำให้มนุษย์กลายเป็นสิ่งมีชีวิตที่เย็นชาที่ได้แต่ปฏิบัติตามกรอบระเบียบสังคมเท่านั้น นักคิดในสำนัก Critical Theory ได้ขยายแนวคิดเรื่องกรงเหล็กของ Weber ออกไปสู่มิติทางวัฒนธรรม โดยกล่าวว่าการเกิดขึ้นของ Mass Media ทำให้วัฒนธรรมของเรากลายขาดทำให้คนไม่มีทางเลือก และในขณะเดียวกันก็เป็นการผลิตสร้าง Social Body ที่มี Platform เดียวกัน

ซึ่งหากกลับสู่ประเด็นเรื่อง 'action' แล้ว ดิฉันมองว่ากิจกรรมการวาดภาพด้วยนมมันเป็น 'art' ในแง่ที่มันเติมเต็มตัวของตัวมันเอง เป็นกิจกรรมที่ผู้กระทำรู้สึกว่ามันมีคุณค่าและเติมเต็มตัวตนของเขาเอง (ต้องขอยกด้วยหาก Romanticize คุณดวงใจเกินไป)

ส่วนในแง่ของ end ดิฉันมองว่าผลลัพธ์หรือภาพที่เกิดจากการวาดด้วยนมมันนั้น เป็นสิ่งที่ตายแล้ว กล่าวคือ โดยตัวของมันเองนั้นถูกวิพากษ์วิจารณ์โดยตัดขาดจาก 'action' ของผู้สร้าง และการตกเป็นเป้าวิจารณ์ว่ามันเป็นศิลปะ หรือมันเป็นความอูบาทนนั้น ย่อมขึ้นกับระบบคุณค่าของสังคม ขึ้นอยู่กับ Narrative ซึ่งผู้วิจารณ์ใช้มอง ซึ่งมีลักษณะเป็น Subjective มาก (ซึ่งเปิดกว้างต่อการวิพากษ์วิจารณ์ของทุกท่าน) ซึ่งในบทความของดิฉันไม่ได้พูดถึงตัว end ตัวนี้ แต่ดิฉันกล่าวว่าสิ่งที่มัน 'art' คือตัว 'action' เอง

June 20, 2012 at 12:00am · Like · 5

ประการที่สอง มันเป็น 'art of resistance' หรือไม่? อันเป็นสิ่งที่เปิดต่อการวิพากษ์วิจารณ์อย่างมากว่าอะไรคือ 'art of resistance' และมันจะกลายเป็น paradigm หรือ narrative ใหม่หรือเปล่า? และมันเปิดโอกาสให้อะไรก็ได้กลายเป็น 'art of resistance' หรือไม่?

ดิฉันมองว่าสิ่งที่เรียกว่า 'art of resistance' คือ สิ่งที่ทำให้เกิดการตั้งคำถามและการวิพากษ์วิจารณ์ต่อโครงสร้างและระเบียบสังคมที่มันเป็นอยู่ ซึ่งหากมองในแง่แล้วดิฉันคิดว่าตัวกิจกรรมการวาดรูปด้วยนมมัน ประสบความสำเร็จในตัวมันเอง ดังที่มันได้ดึงดูดให้คนตั้งคำถามกับกิจกรรมอื่นๆ พยายามวิพากษ์วิจารณ์ทำความเข้าใจ ทั้งในเชิงวิชาการและไม่ใช่ ดังที่ท่านทั้งหลายได้พยายามถกเถียงอยู่ในขณะนี้ หากปราศจากซึ่ง 'action' ดังกล่าวแล้ว การถกเถียงอย่างที่เรา กำลังทำกันอยู่อาจไม่เกิดขึ้นก็เป็นได้ ดังนั้น ต่อคำถามที่ว่ามันก่อให้เกิด paradigm ใหม่หรือไม่ ดิฉันมองว่า ตราบใดที่การกระทำดังกล่าวยังก่อให้เกิดการตั้งคำถามต่อโครงสร้างสังคม และมีได้กลายเป็นบรรทัดฐานเสียเอง การกระทำดังกล่าวย่อมเรียกได้ว่า resistance ต่อหากเมื่อมันกลายเป็น paradigm ไปเมื่อใด เช่น การวาดรูปด้วยนมกลายเป็นแฟชั่น อันไม่ก่อให้เกิดการตั้งคำถามคุณค่าของมันในฐานะ 'art of resistance' ย่อมหมดไปด้วย

และต่อคำถามว่ามันก่อให้เกิดคำถามอะไรก็ได้กลายเป็น 'art of resistance' หรือไม่ อันนี้คงหลีกเลี่ยงไม่ได้ที่จะตอบว่าใช่ มาถึงตรงนี้ หลายคนที่ใช้แนวคิดเรื่องการเคลื่อนไหวทางการเมืองในวงกว้างอาจไม่พอใจ เนื่องจากมันไม่ได้ก่อให้เกิดการเคลื่อนไหวในระดับมหภาค แต่ตรงนี้ดิฉันขอเสนอว่า ในด้านหนึ่งมันเป็นการเปิดพื้นที่ให้ตัวแสดง (actor) อันหลากหลายในสังคม ได้ต่อต้านอำนาจซึ่งมาในรูปแบบต่างๆ ด้วยวิธีการที่แตกต่างกันออกไป หรือพูดง่าย ๆ ว่า มันเป็นการ empower ตัวแสดงในชีวิตประจำวัน

มาถึงตรงนี้อาจเกิดคำถามต่อว่ามัน empower อย่างไรเมื่อมันก็ไม่ได้ในไปสู่การเปลี่ยนแปลงอะไร? ดิฉันเสนอว่า อย่างน้อย มันได้ทำหน้าที่ของมันในการจุดประกายให้สังคมเกิดข้อวิพากษ์วิจารณ์ เกิดการตั้งคำถามกับระเบียบหรือโครงสร้างที่ดำรงอยู่ การจุดประกายให้สังคมได้ใช้เหตุผล ด้านหนึ่ง คือ เป็นการฝึกฝนให้สังคม หันมาคิดในเชิงวิพากษ์ด้วย ซึ่งหากมองในระยะยาวแล้ว การวิพากษ์วิจารณ์เรื่องเล็กๆ น้อยๆ ในชีวิตประจำวันนับได้ว่าเป็นสนามบ่มเพาะที่ดีต่อการสร้างวัฒนธรรมการวิพากษ์วิจารณ์ที่นำไปสู่การวิพากษ์วิจารณ์สังคมในวงกว้าง (ขอยกยหาก Romanticize คุณดวงใจเกินไป แต่จุดมุ่งหมายของการเขียน คือ การกระตุ้นให้เกิดข้อแลกเปลี่ยน เพื่อพัฒนาองค์ความรู้ต่อไป)

June 20, 2012 at 12:00am · Like · 7

ประการที่สาม มันเป็น talent ที่ควรออกรายการ thailand got talent หรือไม่ (ซึ่งเชื่อมโยงกับข้อที่ 4) ดิฉันอยากเสนอว่า ในคอมเมนต์ที่ดิฉันเขียน ดิฉันไม่ได้มองปรากฏการณ์ทางสังคมว่ามันเป็นสิ่งที่ควรเรียกได้ว่า talent หรือไม่ เพราะการตัดสินดังกล่าวมีความเป็น subjective สูง มันเป็นการตัดสินจากระบบคุณค่า ทัศนคติ และ Narrative ต่างๆ ที่สังคมได้กำหนดขึ้นเพื่อบอกว่าอะไรคือสิ่งที่ดีหรือไม่ดี เนื่องจากอย่างนี้ดิฉันได้กล่าวไว้ว่าตัว action มันเป็น art กล่าวคือ มันก่อให้เกิดการเติมเต็มตัวผู้กระทำ

และก่อให้เกิดการวิพากษ์วิจารณ์ ดังนั้น action โดยตัวของมันเอง ไม่ว่าจะถ่ายทอดได้ดีหรือไม่ดีดี มันได้บรรลุเป้าหมายของมันเรียบร้อยแล้ว (ย้ำอีกครั้งว่าดิฉันไม่ได้ถกเถียงเรื่อง end)

June 20, 2012 at 12:01am · Like · 4

ประการที่สี่ การตัดขาดจากบริบท ซึ่งดิฉันยอมรับว่า ดิฉันได้วิพากษ์วิจารณ์อย่างตัดขาดจากบริบทจริง (และเนื่องจากการอ้างอิงสิ่งที่ดิฉันเขียนก็ตัดขาดจากบริบทที่ดิฉันเขียนเช่นกัน) จุดมุ่งหมายของดิฉันในการเขียนบทความดังกล่าว คือ การมุ่งหวังให้เร้าอารมณ์เกี่ยวกับการนี้ โดยใช้มุมมองที่มากกว่าการมองว่ามันผิดจารีตหรือไม่ ภาพมันสวยหรือไม่ โดยดิฉันได้พยายามเสนอให้เร้าอารมณ์ที่ตัว 'action' ของผู้กระทำมากกว่า end และในขณะเดียวกันดิฉันก็ต้องการเสนอมุมมองของสังคมวิทยาว่า หากเราจะมีมุมมองดังกล่าวเราจะสามารถมองปรากฏการณ์ได้อย่างไรบ้าง ซึ่งกล่าวได้ว่า จุดมุ่งหมายของบทความดิฉัน คือ ต้องการเสนอ "เครื่องมือ" ขึ้นหนึ่งในการศึกษาปรากฏการณ์ทางสังคมเท่านั้น ซึ่งในที่นี้ หลายคนอาจมองว่าดิฉันมองข้ามข้อเท็จจริงที่ว่าคุณดวงใจอาจถูกจ้างมา หรือเป็นคนที่ยากดั่ง ไม่มีความเป็นศิลปิน ตรงนี้ดิฉันยอมรับแต่โดยดีว่าดิฉันวิจารณ์อย่างตัดขาดจากบริบทเหล่านั้น เพราะดิฉันมองว่า action โดยตัวของมันเองแล้ว ได้ประสบความสำเร็จในการเรียกร้องให้สังคมหันมาตั้งคำถามกับโครงสร้างบางอย่างที่ดำรงอยู่เรียบร้อยแล้ว (ไม่ว่าจะวิจารณ์ในแง่บวกหรือแง่ลบ อย่างน้อยก็ดีกว่าการที่ไม่วิพากษ์วิจารณ์เลย)

June 20, 2012 at 12:01am · Like · 5

สุดท้ายนี้ ขออภัยที่เขียนมายาวมาก และอาจไม่สามารถตอบคำถามได้หมดทุกข้อคำถาม เนื่องจากข้อเสนอของดิฉันวางอยู่บนฐานที่มีลักษณะเป็นทฤษฎี และต้องการเสนอเครื่องมือในการมองสังคมขึ้นหนึ่ง ซึ่งสามารถประยุกต์ใช้กับปรากฏการณ์อื่นๆ ได้ ปรากฏการณ์ที่ดิฉันเลือกมาอาจจะไม่ดีพอสำหรับบางท่าน แต่อย่างน้อยดิฉันก็เชื่อว่าบทความข้างต้น อย่างน้อยก็ประสบความสำเร็จในการกระตุ้นให้เกิดการถกเถียงเชิงวิชาการ โดยวางอยู่บนหลักเหตุผล (มีใช้จารีต) และขอขอบคุณทุกท่านเป็นอย่างยิ่งสำหรับการแลกเปลี่ยน (และขออภัยที่ต้องใช้วิธี copy and paste) เพราะไม่สามารถจัดวางคอมเมนต์ทั้งหมดไว้ในอั้นเดียวค่ะ

June 20, 2012 at 12:01am · Like · 6

เกษมย์ ศิลปะ หรืออะไรก็ช่างเหอะ. สำคัญคือเจตนาจริง. ที่น่าจะรู้กว่าเราได้ตกเป็นเหยื่อของสื่ออีกแล้ว.

June 20, 2012 at 1:05am · Like · 1

รักทั้งเกลียด. สื่อ.

June 20, 2012 at 1:06am · Like

ไม่ได้มีปัญหากับการอ่านเขียนรูปค่ะ แต่มีปัญหาเกี่ยวกับการ romanticize/dramatize/heroize/intellectualize การอ่านเขียนรูปแบบผิดๆผิดตัวจนทำให้ "แผนการตลาดของรายการบันเทิงทางโทรทัศน์ที่รู้ตัวว่าจะเล่นกับสังคมที่เซนซิทีฟกับเรื่องเพศอย่างไร" กลายเป็น "อีโรติด้านจารีต" (!!!)

ดังนั้นจะตอบเฉพาะส่วนที่เกี่ยวกับตัวเองโพสต์นะคะ คือการวิเคราะห์ที่ตัดขาดออกจากบริบท จับของโลกล่องทฤษฎี ซึ่งทำให้ข้อสรุปที่ว่า การอ่านเขียนรูปในที่นี้เป็น art of resistance เป็นการ misleading

จริงๆ ก็คือการอธิบายซ้ำในสิ่งที่อธิบายไปแล้ว : ข้อเขียนนี้มีปัญหาตรงปฏิสัมพันธ์ระหว่าง the theoretical กับ the empirical อย่างแรกคุณใช้มันแบบ dogmatic อย่างหลังคุณไม่ engage กับมันจริงๆ

เพราะว่าไม่ engage กับสิ่งที่พูดจริงๆ ถึงได้ผิดๆผิดตัว คือแทนที่จะพูดถึง body ในรายการบันเทิงทางโทรทัศน์ (นี่คือการ isolate จากบริบท ซึ่งจริงๆ แล้วก็เป็นทั้งบริบทและส่วนหนึ่งของตัวบทความ) ดันไปพูดถึง body ใน performance art (ที่ถึงที่สุดแล้ว ในกรณีของรายการนี้ เรื่องเป็นศิลปะหรือเปล่านั้น debatable และนิยามศิลปะของ Weber ที่ยกมาไม่ได้ช่วยอะไรหรอกค่ะ นี่เราพูดถึงสิ่งที่เกิดขึ้นในปี 2012 จาก "นิยามศิลปะกว้างๆ" ของคนที่ตายปี 1920 แต่เอาเอะอะ จะไม่ลุลกลามไปเรื่องเป็นศิลปะหรือไม่ในที่นี้) มันผิดตั้งแต่ข้อตั้งต้นแล้วค่ะ

ที่คุณได้อธิบายในประเด็นสุดท้ายว่า "(และเนื่องจากการอ้างอิงสิ่งที่ดิฉันเขียนก็ตัดขาดจากบริบทที่ดิฉันเขียนเช่นกัน)" นี่ยังไม่ดีค่ะ? ดิฉันแจกแจงค่ะว่าการตัดขาดจากบริบทของคุณคืออะไร และส่งผลอย่างไร แต่คุณไม่ได้ทำเพื่อแสดงให้เห็นว่าบริบทที่คุณเขียนคืออะไร และมันจะก่อให้เกิดความต่างออกไปอย่างไร

และถ้าหาก "บริบทของการเขียน" ของคุณหมายถึงข้อความทั้งหมดข้างต้นที่ยกมา (ใช้นิยามของใครบ้าง อ่านอะไรมาบ้าง ต้องการเขียนเพื่อเปิดมุมมอง ฯลฯ - อันนี้มันได้ว่าเป็นบริบทการเขียน? หรือ intention? background?) ก็ยิ่งตอกย้ำให้เห็นว่า การใช้ทฤษฎีแบบ dogmatic คืออ่านทฤษฎีมาว่าใครมีแนวคิดอะไร ว่าอย่างไร ใช้ตามแบบสุนฯ แล้วจับเอาอะไรมาใส่ลงกล่อง/กรอบนั้นแบบไม่สนใจว่าสิ่งนั้นคืออะไร คือไม่ engage จริงๆ กับสิ่งที่ตัวเองพูดถึง นี่คือการ exploit

June 20, 2012 at 10:55pm · Like · 10

ขอบคุณสำหรับการวิพากษ์วิจารณ์ค่ะ
สำหรับย่อหน้าแรก: กรุณาดูย่อหน้าสองของประการแรก/ย่อหน้าสุดท้ายของประการที่สอง/และสุดท้ายนี้ค่ะ
สำหรับย่อหน้าที่สอง: กรุณาอ่านและสุดท้ายนี้ค่ะ
ย่อหน้าที่สาม: อ่านประการที่สี่ และสุดท้ายนี้ค่ะ
ย่อหน้าที่สี่: ขออภัยที่ใช้นิยามศิลปะของ Weber ซึ่งคุณอาจจะมองว่าผิดๆผิดตัวและสำหรับ แต่หากใครได้อ่านงานเรื่อง science as a vocation ซึ่งนับได้ว่าเป็นงานเขียนที่ดีที่สุดในหนังสือของเวเบอร์แล้ว สิ่งที่เราต้องการเสนอคือทางออกจาก iron cage ซึ่งสังคมกลายเป็นสังคมที่มุ่งไปสู่ความเป็นเหตุผลนิยมเชิงทางการ (formal rationality) โดยที่มีมิติด้านจิตวิญญาณถูกละเลยไป การใช้คำว่า 'art' จึงหมายถึงจิตวิญญาณของมนุษย์ที่สร้างสรรค์ที่อาจคุณค่าของมนุษย์ในสังคมที่เกิด "ความไร้เหตุผลของความเป็นเหตุผลขึ้น" (กรุณาอ่าน Weber, Science as a Vocation) งานของ Weber มีคุณูปการใหญ่หลวงและเป็นงานชิ้นสำคัญที่อธิบายถึงระบบเผด็จการเบ็ดเสร็จ (Totalitarianism) ของนาซีในยุค 1940-1950 และเป็นงานที่มีอิทธิพลอย่างมากต่อ Neo-Marxist และ Critical Theory ในการวิเคราะห์วัฒนธรรม ดังนั้น หากมองทฤษฎีโดยมิได้ศึกษาคุณูปการ พัฒนาการ และความเชื่อมโยงแล้ว ทฤษฎีคลาสสิกทั้งหลาย

ต่างหมดคุณค่าด้วยคำว่ามัน "เก่า"
การมอง 'art' แบบเวเบอร์นี้ยังปรากฏในงานเขียนของ Foucault เรื่อง History of Sexuality เล่ม 3 The Care of Oneself ซึ่งเป็นเล่มที่วาดด้วย Ethic ของ Foucault เลยก็ว่าได้ 'art' ของ Foucault คือการ Fulfill oneself ผ่าน 'speech' และ 'deed' หรือคำพูดและการกระทำ ซึ่งมีลักษณะเป็นปลายเปิด และคุณค่าของมันมีอาจถูกตัดสินได้ด้วย Narrative วาทกรรม หรือค่านิยม แต่ข้อดีของมันสิ้นสุดในตัวมันเอง

กล่าวอีกนัยหนึ่งได้ว่า 'art' ของเวเบอร์และฟูโกต์ มีลักษณะสอดคล้องกับคำว่า 'art' ของปรัชญากรีกโบราณของนักคิดอย่างอริสโตเติล ที่เน้น agonistic model ของ speech และ deed (แนวคิดดังกล่าวยังปรากฏในงานเขียนของ Arendt เรื่อง On human condition และนักปรัชญาคนสำคัญอย่าง Paul Ricoeur เรื่อง Oneself as Another)

ยากกลับสู่ประเด็นคือ ดิฉันไม่ได้มองว่าค่านิยมของคนที่ตาย มันเป็นค่านิยมที่ตาย แต่มันเป็นค่านิยมที่มีอิทธิพลต่อแนวคิดร่วมสมัยเป็นอย่างมาก ดังนั้น แม้ว่าทฤษฎีของ Weber จะอธิบายสังคมสมัยใหม่ไม่ได้ทั้งหมด แต่คุณูปการของมันก็ได้เลือนหายจากสังคม

June 20, 2012 at 11:35pm · Like · 3

สำหรับย่อหน้าที่ 5: กลับไปอ่านประการที่สี่ที่ดิฉันเขียนอีกครั้งหรืออีกหลายๆ ครั้งนะคะ เพราะดิฉันได้กล่าวถึง "สาเหตุที่ดิฉันเขียน" "บริบทที่ดิฉันเขียน" และ "เจตนาที่ดิฉันเขียน" เอาไว้เรียบร้อยแล้ว สำหรับย่อหน้าสุดท้าย: กลับไปอ่านข้อสี่และสุดท้ายนี้ละคะ และหากคุณยังมองว่า ดิฉันไม่ได้ตอบคำถาม นั้นเนื่องมาจากว่า เรามีฐานความคิดที่ต่างกัน คือ คุณต้องการให้สิ่งที่ดิฉันเขียนเป็นการวิเคราะห์และ engage กับปรากฏการณ์อย่างจริงจัง และมองโดยเชื่อมโยงกับบริบททางสังคม ซึ่งนั่นเป็นสิ่งที่ดี และเป็นสิ่งที่นักสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ควรช่วยกันขบคิด วิพากษ์วิจารณ์และให้คำอธิบายกับตัวเหตุการณ์ เพื่อให้เห็นก้าวข้ามต่อชุดความรู้เดิมๆ หรือชุดความรู้ที่ยังขาดตกบกพร่อง // แต่การเขียนของดิฉัน เกิดขึ้นมาเพื่อต้องการเสนอ "เครื่องมือ" ในการวิเคราะห์สังคม และจุดประเด็นให้เกิดข้อถกเถียง วิพากษ์วิจารณ์ที่มากกว่า "Drama" หรือการวิจารณ์ Fact ส่วนๆ ซึ่งอย่างที่ดิฉันได้กล่าวไปแล้วในข้อสุดท้ายว่า อย่างน้อย การเขียนของดิฉันก็ประสบความสำเร็จในการจุดประเด็นให้เกิดการวิพากษ์วิจารณ์คะ นักทฤษฎีอาจถูกมองว่าพยายาม Romanticize และมองจากหอคอยงาช้างขาดการเชื่อมโยงจากบริบท แต่ก็อีกนั่นแหละ ข้อเสนอที่เป็นนามธรรมมากเกินไป ดัดขาดบริบทอย่างงานของ Kant, Hegel, Spinoza กลับกลายเป็นงานที่ยังทรงอิทธิพลต่อนักคิดในปัจจุบันเป็นอย่างมากไม่ว่าจะเป็นงานของ Zizek, Deleuze, Badiou งานพวกนี้ส่วนมีฐานมาจากปรัชญาทั้งสิ้น ทฤษฎีที่เข่นเดียวกัน งานสมัยใหม่ส่วนวางอยู่บนฐานของงานชิ้นเก่าๆ อย่าง Marx, Durkheim, Weber ดังนั้น ขอโอกาสให้ข้อเสนอทางทฤษฎีได้มีพื้นที่ในสังคมบ้างละคะ

June 20, 2012 at 11:35pm · Like · 3

เห็นด้วยกับการ Engage มากๆ เลยนะ และโดยส่วนตัวเป็นคน Engage มากด้วย (อาจจะมากไปด้วย หลังๆ การวิเคราะห์ดนตรีในแบบ Materialist ผมเริ่มเริ่มไปเรื่อย Physicality ของเครื่องดนตรีและ Physicality ของเสียงแล้ว ซึ่งมันก็เป็นผลจากที่ผมปฏิเสธ Resistance Model เมื่อหลายปีก่อน - ผมเริ่มชีวิตทางวิชาการผมจากการปฏิเสธการศึกษาวัฒนธรรมดนตรีพังค้ายใต้ Resistance Model แบบที่เป็นมาตลอด 30 ปี)

แต่ผมยังลังเลที่จะเห็นด้วยกับคำวิจารณ์ของ อ. ธนาวิทั้งหมด โดยเฉพาะในส่วนเรื่อง "ใส่กล่อง"

คนที่ทำงาน Empirical เยอะๆ ในช่วงหลังอย่างผมมีปัญหาในการจับปรากฏการณ์ใส่กล่องทฤษฎีมาก เจอแบบนี้ก็โคตรล่อ

แต่ที่ผมสงสัยคือ การบอกว่าการใส่กล่อง as such เป็นเรื่องผิด นั้นมัน Fair กับตัว Discipline บาง Discipline ที่การใส่กล่องแบบนี้มัน Valid แค่นั้น

ผมว่า Discipline แบบ สังคมวิทยา รัฐศาสตร์ นิเทศศาสตร์ ไปถึง Cultural Studies (ถ้าจะนับมันเป็น Discipline) นั้นมันต้อง "ใส่กล่อง" by training เลยนะ คือไม่ใส่กล่องนี้ผิด Discipline เลยนะ

แน่นอนว่าคนที่พื้นฐาน Training เป็นแบบ Empirical มากๆ อย่างผม (ผมถูก Train มาแบบมานุษยวิทยา) มาเจออะไรพวกนี้ ผมหงุดหงิดมาก เพราะไม่คุ้นเคยเลย ไม่เห็นความจำเป็นด้วย (FYI คนที่เคย Comment บทความบทที่เคยมีแบบนี้ แม้แต่กรรมการวิทยานิพนธ์ผมก็เป็นแบบนี้) แต่ในขณะเดียวกันผมก็ต้องพยายามเข้าใจคนใน Discipline พวกนี้ที่ไม่เหมือนผมด้วย แล้วผลการทำความเข้าใจมันก็อย่างที่ผมว่ามาแหละ

ผมไม่คิดว่าแต่ละ Discipline จะมองปรากฏการณ์ "นมหาสี" นี้เหมือนกัน คนที่เทรนมาทาง Performance Studies หรือคนที่เทรนมาทางประวัติศาสตร์ศิลป์น่าจะมึ่มมองที่ละเอียดที่สุดเมื่อต้องตัดสินปรากฏการณ์นี้ในระนาบศิลปะอยู่แล้ว (ซึ่งเป็นคนละเรื่องกับการบอกว่ามันเป็นหรือไม่เป็นศิลปะ)

แต่คำถามผมคือ แล้วอะไรคือ ประเด็นที่ Discipline อื่นมี Claim ในการพูดถึงประเด็นนี้?

มันมองประเด็นนี้ในระนาบอื่นไม่ได้หรือ?

คือผมว่ามันมีหลายระนาบที่ถ้ามองแล้วมันจะน่าสนใจ ไม่ว่าจะเป็นประวัติศาสตร์วัฒนธรรมการจัดการกับนมหรือ Body ในวัฒนธรรมไทย (ซึ่งผมว่าไม่จำเป็นต้อง Engage กับศิลปะแม้แต่อย่าง) ระนาบของการละเล่นไทยก็น่าสนใจ ระนาบของรายการ Reality ก็น่าสนใจ หรือกระทั่งระนาบของการต่อต้านทางศิลปะวัฒนธรรมเองก็น่าสนใจ

June 20, 2012 at 11:52pm · Like · 3

อย่างไรก็ดีทั้งหมดผมก็ไม่ได้เห็นด้วยกับ Treatment ในประเด็นของ อ. สลิสสา คือ Background มันน้อยเกินไป คือผมอ่านคำอธิบายทางทฤษฎีทั้งหมด ผมก็คิดว่าคำอธิบายชุดเดียวกันมันก็น่าใช้อธิบายว่าการร่วมเพศทางทหารหนักเป็นการต่อต้าน Order ของ Body ได้ ซึ่งจริงๆ การทำอะไรแปลกๆ กับร่างกายที่ผิดมาตรฐานชนชั้นกลางมันก็อธิบายแบบนี้ได้หมด

ปัญหาคือคำอธิบายแบบนี้มันเหวี่ยงแหไปมาก Order มัน Abstract และยิ่ง

ใหญ่มากมันคลุมไปหมดจนกระทั่งการทำอะไรที่จะบิดเบี้ยวไปจาก Order นี้
อย่างการตดหรือแคะขี้มูกนี่ที่สาธารณะมันดูเป็นการ Resist Order ได้

ผมว่ามันต้องมีความเฉพาะเจาะจงกว่านี้มาก

อย่างงาน Resistance Through Rituals ที่ อ. สลิสำอ้างมา งานมันมีประเด็นชัดเจนว่ามันกำลังพูดในเงื่อนไขของ Class Society ของอังกฤษช่วง Post-War ทั้งการโกนหัวเป็น Skinhead การสัก การไชยา มันมีความหมายที่เฉพาะใน Context นั้นๆ ผมอ่านมาแล้ว จำไม่ได้ละเอียด แต่แต่ละคนที่เขียนในเล่มนี้มี Treatment ที่ต่างกันอยู่ แต่วามๆ มันพูดถึงประมาณว่ามันเป็นหนทาง Resolve ปัญหาของ Working Class Culture (หรือ Parent Culture) ของวัยรุ่นชนชั้นแรงงาน (ถ้าจำไม่ผิด)

ซึ่งคำอธิบายแบบนี้ภาพหลังมันโดนฆ่าละ เพราะสุดท้ายมันตอบคำถามไม่ได้ว่า "Why Resistance Take A Particular Form?" มันบอกว่าอะไรเป็นการต่อต้านไปหมด แต่มันอธิบายไม่ได้ว่าทำไมการต่อต้านมันถึงออกมาในรูปแบบนั้น ทำไมต้องโกนหัวแทนที่จะไ่วผมยาว? ทำไมต้องไชยาแทนจะเป็นม้งสวิร์ต? ทำไมต้องแต่งตัวเรียบร้อยแทนที่จะแต่งตัวรุงรัง? ซึ่งถ้าคุณคุ้นกับปรากฏการณ์ของกลุ่มคนเพี้ยนๆ แล้ว มันก็จะเห็นว่าพฤติกรรมที่เบี่ยงเบนไปจากคนปกติมัน Take Many Form มาก เช่น สกีนเฮดโกนหัว พวกเมทลัมมัวร์ พวกนักดนตรีไฮคิเลคไชยา พวกสเตรทเจปปฏิเสธยาและเป็นม้งสวิร์ต พวกเท็ดแต่งตัวเรียบร้อย พวกฮิปปี้แต่งตัวรุงรัง ฯลฯ (นี่แค่ที่นึกออกเร็วๆ นะครับ)

คืองานพวกนี้พื้นฐานมันเป็นไปเพื่อ "อธิบายพฤติกรรม" นะครับ ถ้าคำอธิบายมันใช้ไม่ได้มันก็ตกไป ซึ่งนี่เป็นคนละเรื่องกับ Trend งานช่วง 1990's ที่แบบจะตั้งธงไว้ก่อนว่ายังก็มีการต่อต้าน แล้วค่อยหาทางอธิบายทีหลัง (ซึ่งมัน Absurd แบบที่ผมได้กล่าวไปแล้ว)

ถ้าจะเอาคำถ่ามนี่ มันก็ต้องกลับมาถ่ามว่าถ้าจะพูดถึง Resistance มันก็ต้องอธิบายได้ว่า Why เป็ดนม? Why ทาสี? Why Thailand Got Talent? ซึ่งผมว่าคำอธิบาย อ. สลิสำไม่ชัดเจนประเด็นเหล่านี้ ผมเลยไม่เห็นด้วย

June 20, 2012 at 11:52pm · Like · 4

ขอบคุณคุณ Fne Post-Marxism เห็นด้วยเต็มที่ และ
ในประเด็นเอง เราต้องการนักสังคมวิทยาและนักมานุษยวิทยา ที่จะไปศึกษาทำความเข้าใจคลุกคลีกับปรากฏการณ์ทางสังคม เพื่อที่จะก้าวข้ามความเข้าใจแบบเดิมๆ กรอบทางทฤษฎีเป็นเสมือนแผนที่นำทาง ซึ่งอาจจะนำไปแบบถูกๆ ผิดๆ อาจจะบอกว่าโลกแบน ยุโรปเป็นศูนย์กลางของโลก อย่างไรก็ตาม เราต้องการคนที่จะลองใช้แผนที่ แต่วิพากษ์แผนที่ ไปศึกษา หาความรู้ว่าแผนที่มันมีปัญหาย่างไร หรือแผนที่มันผิดหมด เพื่อที่จะปรับปรุงหรือแก้แผนที่ใหม่ให้ดีขึ้น แต่อย่างไรก็ตาม เราก็คงปฏิเสธไม่ได้ว่าแผนที่อันแรก อันทำให้เกิดการ explore และ go beyond นั้นมันก็มีคุณูปการในตัวของมันเอง ในฐานะจุดเริ่มต้น

สิ่งที่ดิฉันเสนอมา ดิฉันเห็นว่ามันมีข้อบกพร่อง เช่นการ romanticize การ intellectualise ซึ่งดิฉันก็กล่าวตลอด และพยายามอธิบายว่าแผนที่ฉบับนี้มันมาจากฐานอะไร เขียนเพราะอะไร ซึ่งถึงแม้มันจะมีข้อจำกัดในตัวเองมาก แต่ดิฉันก็ได้พยายามเสนอมันในฐานะเครื่องมือชิ้นหนึ่งหรือแผนที่ฉบับหนึ่งเพื่อทำความเข้าใจ ส่วนการศึกษาปรากฏการณ์ทางสังคม เส้นทาง หรือข้อบกพร่องของแผนที่นั้น ดิฉันมองว่าเป็นสิ่งที่ดีที่เราจะถกเถียงโดยการก้าวเดินไปด้วยกัน เพื่อศึกษาทำความเข้าใจปรากฏการณ์ทางสังคมอย่างลึกซึ้งและรอบด้านค่ะ

June 21, 2012 at 12:17am · Like · 4

จริงๆ ผมมี Thesis อันหนึ่งที่ยังพิสูจน์ไม่ได้ แต่มันเป็นเหตุผลที่ผมหอด้านการ Celebrate Agency ทุกชนิดที่เป็นมาในแวดวงสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ตั้งแต่ทศวรรษที่ 1980

ผมไม่คิดว่า Rise of Neo-Liberalism กับ Cultural Turn ในช่วง 1980's มันไม่เกี่ยวกับ

แต่มันส่งอิทธิพลกันไปมาอย่างลึกซึ้ง (ผมนึกค่าเยอรมันของ Weber ไม่ออก ที่เขาใช้เรียกความสัมพันธ์ระหว่าง Protestantism กับ Capitalism นะ คือมันไม่ใช่ Cause-Effect)

ผมว่ามันไม่ใช่เรื่องบังเอิญที่แวดวงสังคมศาสตร์มนุษยศาสตร์ช่วง 1980's และต่อจากนั้นมาพูดถึงการต่อสู้แบบ Softๆ แบบ Cultural Resistance แทนที่จะพูดถึง Structural Change ใหญ่ๆ (ในแง่ที่มันก็ยังพูดถึง Revolution แบบ Zizek และ Badiou มันเลยถูกมองเป็นคนเพี้ยน - แต่แน่นอนว่ามันไม่ Realistic เท่าไร แบบที่ Laclau เคยชี้ว่า "สรุปคุณจะทำมนุษย์ต่างดาวมาปฏิบัติหรือ")

มันเหมือน ระบบมันอนุญาตให้คุณต่อต้านได้เล็กๆ น้อยๆ ไม่ทำทาสระบบแบบจริงๆ จังๆ หรือระบบมัน Intergrate การต่อต้านให้เป็นส่วนหนึ่งของระบบ (ดูประเด็น Late Capitalism แบบ Jameson ประกอบ)

ผมแปล Everyday Resistance ว่า "ต่อต้านไปวันๆ" ด้วยซ้ำ เพราะมันก็เป็นยังงั้นจริงๆ

กลับมามองวิชาการ ผมว่าไคระส "Resistance Studies" นี่แหละ Logic of Late Capitalism

ผมคงไม่โยนมันหาเขาว่า ไอ้แนวคิดการศึกษา Resistance พวกนี้มันโยงกับพวกนักคิดจากโลกฝรั่งเศสที่โลกภาษาอังกฤษโยงว่ามันเป็น Postmodernism (และมันไม่แฟร์กับงานจริงๆ ของคนอย่าง Foucault และ Bourdieu ด้วย)

แต่ลองพิจารณาในวงวิชาการเอง ผมเคยอ่านบันทึกของนักวิชาการอเมริกันว่า มันมีการกวาดล้างพวก Marxist (พวกที่เน้นวิเคราะห์ Structural Change) จริงๆ ในช่วงทศวรรษที่ 1980 และพวกซ้ายที่เหลือนั้นเป็น Left Weberian ที่มีส่วนผสมของ Gramsci (พวกที่ศึกษา Agency)

และการกวาดล้างนี้ทำผ่านการไม่ Grant ทุน ไม่ Recruit ไปเป็นอาจารย์ ไปจนถึงการไม่ให้ตีพิมพ์งาน

[See All](#)

ผลของการเปลี่ยนแปลงในมหาวิทยาลัยก็คือ การแทบจะไม่เหลือคนที่พูดถึงการเปลี่ยนแปลงใหญ่ๆ เลย การต่อสู้กับโครงสร้างใหญ่ถูกลดทอนไปให้เหลือเพียง

การตีตนของคนตัวเล็กๆ ในชีวิตประจำวัน ที่แรกๆ มันมีประเด็นบ้าง แต่หลังๆ
ผมว่ามัน Gone Wild หรือเข่ากเข้าพวงมาก

ทั้งหมดผมเดาแบบหักทาบการพูดถึงการต่อสู้เล็กๆ เตะตบตนเอง แต่ปัญหาของ
ผมคือความเชื่อมโยงกับการต่อสู้ที่ใหญ่กว่า คือมันน่าจะมี Prove หน่อยว่าสู่ไป
แบบนี้มันจะได้อะไร Prove จะหยิบมาจากประวัติศาสตร์หรืออะไรก็ได้

ไม่จริงผมว่าเราก็คงอยู่ใน Logic of Late Capitalism ที่มันอนุญาตให้เราสู้ได้
แต่ในระดับความคิดและการตีความปรากฏการณ์ และ Leave Materiality of
Capitalism Untouched

June 21, 2012 at 9:39am · Like · 2

อีกนิดเหอะ

คือผมตามข่าวนี้แบบไม่ตั้งใจมาหลายวัน (ไม่เคยไปหาอะไร แค่อ่าน Feed ที่
เพื่อนโพสต์)

รัฐไทยมีปัญหา กับ "นมทาสี" มากจริงๆ นะ

คือไม่ว่า Intention ของผู้กระทำมันจะเป็นเรตติ้งหรืออะไรก็ตาม ถ้าสิ่งที่เรียกว่า
Unintentional Cultural Resistance มันเป็นไปได้ (โดยวัดจาก Effect) มัน
คงเป็นสิ่งที่แหละ

[ถ้าจะให้นิยาม Resistance ในแบบนี้ก็คือ การกระทำที่ Offend อำนาจโดยที่ผู้
กระทำไม่ต้องการจะ Offend กระมัง]

<http://www.thairath.co.th/content/edu/270090>

ว.ประสานไอซีที บล็อกภาพสาวTGT เปลือยอก
www.thairath.co.th

รวม.วัฒนธรรม ประสานไอซีที บล็อกภาพสาวเปลือยอก
ใช้นมवादที่เผยแพร่ภาพในเว็บไซต์ พร้อม ขอความร่วมมือ
มือสือเลิกเสนอภาพซ้ำอีก หวังทำภาพลักษณ์ประเทศเสีย
หาย จี วีรคพอยท์ สักตภาพไม่เหมาะสมวันหลุดสื่ออื่น
...

June 21, 2012 at 7:05pm · Like · 2

Write a comment...

ate Ad

like

i)

บาย
4-
ยินดี

iBua

และ

รั
โก

ก.

Pandit Chan likes Gift
Rojsiriruch's photo.

CoNan Shun likes สมเกียรติ
อ่อนวิมล | Somkiat Onwimon's
status.

Por Graew likes Panadda
Poolap's status.

Anusorn Unno likes
Moohammad Phlee's status.

Aor Phatthawut commented
on his own photo: "Aon
Anchalee มันเป็นภาพลงตา"

Attapol Wongsathit likes
Naratip Bunruang's photo.

กำนัน แม่น commented on his
own photo: "ภูฐาน เรอะ"

Wantanee
Siripattananuntakul shared
a link.

Attapol Wongsathit likes
Dong Nateephat's photo.

Show Older

[About](#) [Create Ad](#) [Create Page](#) [Developers](#) [Careers](#) [Privacy](#) [Cookies](#) [Terms](#)

Facebook © 2014 · English (US)